

22.12.2021

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Liite IV: Verkkosivustojen yksinkertaistetun valvonnan tulokset

1 Mittaristo

Saavutettavuustarkastuksen EARL-muotoisessa teknisessä raportissa QualWeb luetteloit kullakin sivulla suoritettujen jokaisen testin kohdalla, *mitä elementtejä sivulta testattiin ja mitkä olivat kyseisen testin tulokset*. Ellei sivulta löydy yhtään testin esiehtoihin soveltuvaa elementtiä, raportti kertoo tulokseksi, ettei testisääntö ollut sovellettavissa ("inapplicable"). Tällainen tulos saataisiin esimerkiksi testistä "QW-ACT-R17: Kuvalla on saavutettava nimi", jos testattava sivu ei sisältäisi yhtään kuvaa.

Saavutettavuuspuutteiden ilmenemisen mittariksi päädyttiin tarkastelemaan kullakin sivustolla suoritettujen hyväksyvien ja hylkäävien testitulosten välistä suhdetta. Jos esimerkiksi sivustolta testatut sivut sisältäisivät 50 kuvaa, joista yhdestäkään ei voida todeta puuttuvan saavutettavaa nimeä, on sivusto suoriutunut edellä mainitusta QW-ACT-R17-testistä 100-prosenttisesti. Jos 50 kuvasta kymmeneltä havaitaan puuttuvan saavutettava nimi, on sivuston onnistumisprosentti kyseisestä testistä 80 %. Kun vertaillaan valvonnassa tarkastettujen sivustojen yksittäisten testien onnistumisprosentteja, pystytään muodostamaan käsitys kyseisen saavutettavuusvaatimuksen täyttymisen hajonnasta tarkastetuissa palveluissa.

On kuitenkin olennaista huomioida, että onnistuneiksi suorituksiksi lasketaan kaikki muut paitsi virheellisiksi todetut toteutukset. Näin ollen onnistuneisiin toteutuksiin lasketaan myös testit, joista QualWeb on antanut varoituksen ja kehottanut tarkistamaan ehdon täyttymisen manuaalisesti, sillä yksinkertaistetun valvonnan

puitteissa testien täydentämiseen manuaalisella testauksella ei ollut edellytyksiä.

2 Tulokset

2.1 Testit, jotka eivät soveltuneet yhdellekään sivustolle

Alla on listattu ne QualWebin testisäännöt, jotka eivät soveltuneet yhdenkään sivuston sisältöihin.

- QW-ACT-R7: Sivun asentoa ei ole rajoitettu CSS:n 'transform'-säännöllä.
- QW-ACT-R15: Ääni- tai videosisältö ei sisällä ääntä, joka käynnistyy automaattisesti.
- QW-ACT-R42: Object-elementillä on saavutettava nimi, joka ei ole tyhjä.
- QW-ACT-R49: Ääni- tai videosisältö, joka käynnistyy automaattisesti, ei sisällä ääntä, joka kestää yli kolme (3) sekuntia.
- QW-ACT-R50: Ääni- tai videosisällöllä, joka käynnistyy automaattisesti, on ohjausvälineet.
- QW-ACT-R52: Ääntä sisältämättömän videon videosisällölle on kuvailutulkauksen tekstitysraila.

2.2 Testit, joilla ei löytynyt virheitä

Seuraavilla suoritetuilla QualWebin testeillä ei yhdeltäkään sivustolta löytynyt virheitä.

NIMI	TESTATTUJA ELEMENTTEJÄ YHT.	SIVUJA, JOILLA ESIINTYNYT, YHT.
QW-ACT-R3: HTML-elementin 'lang' ja 'xml:lang' vastaavat toisiaan	25	4
QW-ACT-R4: Meta'-elementin uudelleenlatauksessa ei viivettä	50	2
QW-ACT-R10: Iframe'-elementeillä, joilla on samat saavutettavat nimet, on myös sama tarkoitus	2	2
QW-ACT-R22: Body'-elementin alielementin 'lang'-attribuutin arvo on sallittu.	7435	53

QW-ACT-R31: Äänettömän videon näkyvälle sisällölle on saavutettava vaihtoehto	16	4
QW-ACT-R36: Solun 'headers'-attribuutti viittaa soluun samassa taulukkoelementissä.	70	1
QW-ACT-R40: CSS:n 'overflow'-määritys ei leikkaa zoomattua tekstiä.	102122	99
QW-ACT-R41: Virheilmoitus selittää virheen lomakekentän syötteessä.	10653	105
QW-ACT-R51: Videon näkyvä sisältö on tekstin mediavastine	16	4
QW-ACT-R53: Vain kuvaa sisältävälle videolle on tarjolla transkripti.	16	4
QW-ACT-R54: Vain kuvaa sisältävälle videotallenteelle on tarjolla vaihtoehto äänitallenteena.	16	4
QW-ACT-R62: Järjestyksessä kohdistettaviin sisältöihin kuuluvalla elementillä on näkyvä kohdistus	181511	105
QW-ACT-R63: Dokumentilla on maamerkki ei-toistuvalla sisällölle	3300	105
QW-ACT-R64: Dokumentilla on otsikko ei-toistuvalla sisällölle	3300	105
QW-ACT-R67: Tyylimäärittelyissä kirjainten välistystä ei ole määritetty '!important'-säännöllä	693	23
QW-ACT-R69: Tyylimäärittelyissä sanojen välistystä ei ole määritetty '!important'-säännöllä	423	10
QW-ACT-R73: Toistuvan sisällön lohko on kutistettava	3300	105
QW-ACT-R74: Dokumentilla on mekanismi kohdistuksen siirtämiseksi ei-toistuvaan sisältöön	2606	105
QW-ACT-R75: Ohita toistuvan sisällön lohkot	3300	105

2.3 Tunnistettujen saavutettavuuspuutteiden hajonta

Seuraavassa taulukossa esitellään suoritettujen testien onnistumisprosenttien jakauma testattujen 105 verkkosivuston kesken. Taulukossa esitellään seuraavat tiedot:

- suoritettu testi
- testattujen sisältöjen yhteismäärä, kappaletta ("E")
- sivustojen määrä, jolta testattavaa sisältöä löytyi, kappaletta ("S")
- heikoimmin suoriutuneen sivuston tulos, % ("min")

- alakvartiili, % ("25 %")
- mediaani, % ("50 %")
- yläkvartiili, % ("75 %")
- parhaiten suoriutuneen tulos, % ("max")
- keskiarvo, % ("ka.").

Testit on järjestetty taulukkoon heikoimmasta parhaiten suoritettuun sivustojen keskiarvon perusteella.

NIMI	E	S	ka.	min.	25%	50%	75%	max.
QW-ACT-R21: Svg'-elementillä, jolla on eksplisiittinen rooli, on saavutettava nimi	1076	20	50	0	0	50	100	100
QW-ACT-R6: Kuvaa esittävällä painikkeella on saavutettava nimi	225	4	50	0	0	50	100	100
QW-ACT-R30: Elementin näkyvä nimi on osa sen saavutettavaa nimeä	3644	57	57,99	0	0	80	100	100
QW-ACT-R70: Iframe', jolla on negatiivinen 'tabindex'-attribuutti, ei sisällä interaktiivisia elementtejä	221	14	61,90	0	0	100	100	100
QW-ACT-R19: Iframe'-elementillä on saavutettava nimi	500	71	67,56	0	33,33	92,31	100	100
QW-ACT-R66: Valikon osalla on ei-tyhjä saavutettava nimi	2862	19	84,32	0	100	100	100	100
QW-ACT-R43: Vieritettävä elementti on käytettävissä näppäimistöllä	264	22	88,96	0	100	100	100	100
QW-ACT-R14: meta viewport' ei estä zoomausta	2645	105	89,25	0	100	100	100	100
QW-ACT-R17: Kuvalla on saavutettava nimi	16056	105	90,50	12,73	92,47	100	100	100
QW-ACT-R16: Lomake-elementillä on saavutettava nimi	4595	105	93,11	10,34	97,22	100	100	100
QW-ACT-R18: Id'-attribuutin arvo on yksilöllinen	360126	105	94,95	22,63	98,09	99,82	100	100

QW-ACT-R13: Elementillä, jolle on määritelty 'aria-hidden'-attribuutti, ei ole kohdistettavaa sisältöä	61449	91	93,88	11,11	99,61	100	100	100
QW-ACT-R37: Teksti täyttää kontrastin vähimmäisvaatimukset	118022	105	95,54	52,30	95,69	98,83	100	100
QW-ACT-R12: Linkillä on saavutettava nimi	158912	105	97,41	48,98	97,22	99,19	99,90	100
QW-ACT-R11: Painikkeella on saavutettava nimi	14211	104	97,92	53,70	100	100	100	100
QW-ACT-R20: Role'-attribuutilla on sallittu arvo	22896	100	98,22	61,06	99,58	100	100	100
QW-ACT-R5: Html'-elementin 'lang'-attribuutin kelpoisuus	2590	105	98,26	0	100	100	100	100
QW-ACT-R2: Html' -elementissä on 'lang'-attribuutti	2606	105	98,55	12	100	100	100	100
QW-ACT-R35: Otsikolla on saavutettava nimi	27209	105	98,28	85,53	98,20	99,57	100	100
QW-ACT-R68: Tyylimäärityksissä rivin korkeutta ei ole määritetty 'important'-säännöllä	5492	89	98,72	52,08	100	100	100	100
QW-ACT-R24: Autocomplete'-attribuutilla on sallittu arvo	656	58	99,71	83,33	100	100	100	100
QW-ACT-R65: Elementeillä, jotka sisältävät vain visualisoivia alielementtejä, ei ole kohdistettavia sisältöjä	97025	105	99,79	91,33	100	100	100	100
QW-ACT-R1: HTML-sivulla on sivuotsikko	2606	105	99,96	96	100	100	100	100

2.3.1 Suoritusten hajonnan visualisoinnit

Liitteessä IIa on visualisoitu laatikko-janakuvioina (engl. "box plot") niiden testien tuloksia, joissa esiintyi eniten hajontaa.

Visualisoinnissa näkyvät samat edellisen taulukon alimman ja ylimmän arvon, kvartiilien, mediaanin ja keskiarvon sijoittumiset, mutta myös testin sivujen yksittäisiä arvopisteitä.

Tarkat luvut löytyvät liitteenä Iib olevasta xlsx-taulukosta. Taulukon riveillä sivustojen suoritumisprosentit on järjestetty kullakin

pienimmästä suurimpaan. Tuloksia ei siis ole ryhmitelty sivustokohtaisesti.